ZAMAN 19 AĞUSTOS CUMARTESİ SAYI: 193 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR AILEM.ZAMAN.COM.TR

ailem

MİRAÇ KULLUĞA DAVETTİR

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

19 AĞUSTOS 2006 CUMARTESİ SAYI: 193

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Süleyman Sargın
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak	Salih Tekin
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Satış Yöneticisi	M.Süleyman Başaran s.basaran@zaman.com.tr 0 212 454 82 25
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Haksızlık!

İlgi ve sevgi karın doyurmuyor; ama sağladığı mutluluk yediğimiz birçok yemekten daha tatlı ve leziz bir haz veriyor. Sevgi ve ilgi mahrumiyeti ise bizde acı bir tat bırakıyor. Umursamazlık, yokmuş gibi muamele görme, bir yerde haksızlığa uğradığını düşünme, bizde olumsuz işlere kılıf bulmakla sona eriyor. Kendini haklı zannetme, yaptığının doğru olduğunu düşünme, uğranılan haksızlığın, akabinde bir dizi haksızlık yapmanın doğru olduğu hissine çokça kapılıyoruz. Halbuki, olayları ve kişileri ayrı ayrı tahlil etmek en doğrusu iken, haksızlığa haksızlıkla karşılık vermek kendimizi suçlu görmemeyi sağlıyor.

***

Eşinin ilgi göstermediğinden, sevgi bulamadığından şikayet eden Yaşar Bey'in bu düşüncesi giderek iç dünyasında çatışmalara yol açmış. Karısıyla ortak noktalarının giderek azalması, aynı evde farklı dünyalara sebep olmuş. “Soğuk bir evliliğimiz var bizim.” sözleri de zaten bu durumu anlatmaya yetiyor. Belki bu nedenle internetten tanıştığı bayanla çok rahat görüşebiliyor. Chatte her türlü konuyu konuşuyorlar. Görüştüğü bayanın, eşinden daha sıcak ve samimi olduğunu söylüyor. Bugünlerde eşinin ilgisizliği nedeniyle bir başka hanımla samimiyet kurması ona “normal”miş gibi geliyor. Halbuki Yaşar Bey, haksızlık yapıldığını düşündüğü bir meseleye, gayrimeşru bir ilişkiyle cevap verdiğinin farkında değil.

***

Uğur, çalıştığı şirkette kendisine haksızlık yapıldığını ve alması gereken ücretin altında çalıştırıldığını düşünüyor. Bu düşünce o kadar yer etmişti ki; şirketin malı olan bazı şeyleri rahatlıkla evine götürebiliyor, kullanıyor ve faydalanıyordu. “Madem şirket benim hakkımı yiyor; benim de yapılan haksızlığa karşı bunları yapmamda bir sakınca yok, hakkımı ‘tam olmasa da’ almış oluyorum.” diye düşünüyor. Uğur giderek “hak-hukuk” gözetmeyen birisi olduğunun farkında değil. “Biraz daha, biraz daha” derken hakkını yiyen şirketin hakkına girdiğinin farkında değil. O haksızlığa, hırsızlık ve suistimalle cevap verdiğini hiç kabul etmiyor.

***

Dilek Hanım, aldatıldığını ve hep yalanlarla muhatap olduğunu fark ettiğinde çok üzülmüştü. Kendi hakkında bir arkadaşının söyledikleri söz getirip-götürmeye dönüşmüştü. Ama bu üzüntüsü onu sağlıklı düşünmeden de uzaklaştırmış ve yalan söyleyenlere o da yalan sözlerle ve davranışlarla karşılık vermişti. O arkadaşına verdiği sözü tutmamanın normal olduğunu hatta intikamını aldığını düşünmüştü. Yanlışı, yanlışla düzeltmek nerede görülmüştü ki? Kazanacağını düşündüğü bir anda o tuzağın içine kendisi de düşmüştü de farkına varamamıştı.

***

İlgiyi bulamamak, ailevî sorunlar yaşamak, bir eş olarak eşinden kötü muamele görmek, kandırılmak, hakarete uğramak, aldatılmak, şiddete maruz kalmak, hak ettiğini alamamak bizleri mazlum ve mağdur yapar. Ama aynı davranışlarla hak arama salahiyeti vermez. Yalanı yalanla, aldatmayı aldatmayla, haksızlığı hırsızlıkla tedavi edemeyiz ki! Maruz kaldığımız kötü davranışlar bizleri de aynını yapmaya sevk etmemeli. Yoksa biz de kaybedenlerden olur, kendimizi haklı zanneder, haksızlığımızı göremeyecek kadar kötü bir duruma düşeriz de düştüğümüzü bile anlayamayız…

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

BİR HADİS

الْمُسْتَشَارُ مُؤْتَمَنٌ

El-müsteşârü mü'temenün

"Mü'min kendisiyle istişâre edilen, güvenilir kimsedir." (Buhârî, el-Edeb'ül-Müfred)

Bebek, acaba hayatımızı altüst eder mi?

Anne-babalar bir yanda gelecek bebeğin heyecanını yaşarken, diğer yandan yeni doğacak bebeğin kendi hayatlarını nasıl etkileyeceği konusunu düşünürler. Uykusuz geceler, beraber bir yere gidememe, birbirlerine olan ilginin azalması gibi endişeler eşlerin zihinlerinde yer eder. Anne-baba adaylarının bunu aşmaları için öncelikle ailelerine katılacak yeni bir ferdin getireceği mutluluk düşünülmelidir. Anne-babalar yeni gelecek aile bireyine karşı sevgi dolu beklentiler içerisinde olmalıdırlar. Yeni bebek onlara anne veya baba olma duygusunu hissettirecek ve anne-babalar bu durumdan büyük bir keyif alacaklardır. Yeni doğacak bebeğin de en büyük ihtiyacı sevgi dolu bir aile ortamıdır. Bu sevgi dolu ortam, doğacak bebek için daha anne karnında iken hissettirilmelidir. Unutmayınız ki çocuğun dış ortam yani dünya ile ilk etkileşimi anne karnında başlar. Bu dönemdeki ruh hali ve sevgi kesinlikle bebeği etkiler. Anne-baba adaylarının bebek olayını kendi düzenlerini bozacak yeni bir hayat evresi şeklinde görmeyip, bu olayı büyütmeden, kendilerini bu evreye hazırlamaları gerekmektedir.

FOTOĞRAF: AP

Ne pişireceğinizin haftalık listesini yapın

Bir hafta boyunca ne pişireceğinize karar verin, plan yapın. Pazara ve markete giderken de bu planlarınızı yapmış olarak gidin. Böylece alışveriş yaparken, abur cubur satın almaktan kurtulabilirsiniz. Markete giderken asla karnınız aç olmasın.

İradenizi kullanmaya 'bir dakikadan' başlayın

Diyet yapılırken en çok şikayet edilen konu "dayanamıyorum, yiyorum." olur. Yılmayın ve iradenizi kullanılan dakikalara hükmetmeye yöneltin. Önce dakikalarla başlayan "şunu 15 dakika yemeyeceğim." kararını sonra saate çıkarabilirsiniz.

Emretme, seçenek sun

Çocuklara bağırmakla onları hizaya getirmek aynı şey değildir ve istenilen sonuçları vermez. Anne-baba ne kadar çok bağırırsa çocuklar da o derece umursamaz olur. Böylece daha da büyüdüklerinde anne-babanın bağırtısını "duymamakta" uzmanlaşırlar. Çocuklara emir verip onların bu emirlere uymalarını beklemek yerine onlara seçenek vermek daha olumlu bir yoldur.

Değişim

Değişim, değişme ve değiştirme değil, zamana göre yeniden kendini yenileyip motive etme ve kendine çeki düzen verme şeklinde olmalıdır.

Basîret

Sönmüş küle üflememeli. İçinde bir kor varsa o kül bütünüyle kor haline gelebilir. İnsan neye üfleyeceğini iyi bilmeli.

Aile içi gerginlik çocuğunuzun iştahını etkiler

Aile içindeki gerginlikler çocuğun iştahını olumsuz yönde etkiler. Tabii yalnızca anne ve baba arasındaki sorunlar değil, çocuğun anne ve babasıyla olan iletişimi de eğer sorunlu ise iştahı azalabilir.

Kilo vermeyi ertelemeyin

Hayatınızda akılcı bir beslenme rejimi her zaman olmalı. Kilo vermeyi ertelemeyin. Eğer hızla kilo veremediyseniz, hayal kırıklığına uğramayın. Keza çok çabuk kilo kaybederseniz, yeme alışkanlıklarınızı değiştirmeniz imkansız. Herhangi bir tatlıyı yemeden veya bisküvi paketini açmadan önce kendinize sorun, "Ben gerçekten aç mıyım?" eğer cevabınız olumluysa, on dakika bekleyin ve bu soruyu tekrar sorun.

Davranışlardan anlam çıkarmayın!

Eşinizi çok iyi tanıyor olsanız bile onun ağzından çıkmadan bir şeyi ona ithaf etmemelisiniz. Yani eşinizin davranışlarından anlam çıkararak, "Sen öyle demek istemedin. Senin kafanda ne olduğunu ben çok iyi biliyorum." ifadeleri eşlerin birbirine olan güveni sarsar.

Doğru söz

Doğru sözü, doğru mülahazalara bağlı söylemek bizim doğruluğumuzun remzidir. Söz doğru, mülahaza çarpıksa bu riyakârlıktır.

Yemek öncesi yenilenler iştahsızlık sebebi

Çocuklardaki iştahsızlık genelde yanlış beslenmeden kaynaklanıyor. Yemek öncesi verilen tatlı yiyecek ve içecekler çocuğu tıkadığı için çocuğun yemek yeme isteğini azaltmakta.

Masallardan neden yararlanmıyoruz?
Çocuklara masalla hayatın doğruları anlatılabilir

■ PROF. DR. M. ZEKİ AYDIN*

Masalların çoğu, gizli ahlaki anlamlar taşır, hatta herkesin çok iyi bildiği türden olanlarda bile çokça öğütler yer alabilir. Örneğin, "Tavşanla kaplumbağa" masalı. İlk anlatıldığında aceleci insanlar için ikaz edici, basit bir masal gibi gelebilir. Ama görünenin altında daha katı ve daha derin bir anlam gizlidir. Kaplumbağa, sabır timsali olmasının yanında, geleneksel bir uzun ömür ve ölüm sembolüdür. Tavşana gelince, ahmaklığı ve çılgın enerjisiyle rakibinin azmindeki gücü anlamaktan uzak kalışıyla gençlik sembolüdür. Yarışın başından beri kaplumbağa, hiç vazgeçmeden, mecburen, ağır ağır ve sebatla yürümektedir, tavşanın o kadar öne geçmiş olması onun canını sıkmamaktadır. Onun tecrübeye güveni ve kaçınılmazlığa inancı vardır. Ahmak tavşanın en baştaki gücünün tükeneceğini, kısa zamanda dikkatinin dağılacağını ve sonunda kaplumbağanın can sıkıcı sebatkarlığına yenik düşeceğini bilir. Bu şekilde çocuk, kendisinin de bir gün zaman ve yıllara yenik düşeceğine dair bilinçaltından ikaz edilmiş olmaktadır. Bilgelik, tecrübe ve insanlık yarışının gerçekte nasıl koşulduğu konusunda olgun bir anlayış kazandırır.

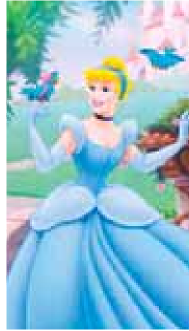
* Sivas Cumhuriyet Ü. İlahiyat Fak.

Yalana 'Yalancı Çoban' masalı
Çocuklarda yalan söyleme eğilimi gördüğünüzde onlara "Yalancı Çoban" masalını okuyun.

Kardeş anlaşmazlığına 'Hansel ve Gretel'
Kardeşlerine kötü davranan çocuklara, Harisel ve Gretel masalı kız ve erkek iki kardeşin birbirlerine bağlılıkları sayesinde her türlü kötülüğe karşı koyabildiklerini açıklar.

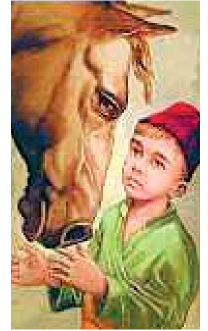
Kötü davrananlara 'Sinderella Kül Kedisi'
Kendilerinden daha güçsüz çocuklara kötü davrandıkları zaman, Sinderella Kül Kedisi masalı, onlara kurbağanın gözünden nasıl göründüğünü ve aynı zamanda büyüklük taslayanların sonunda nelerle karşılaştıklarını gösterir.

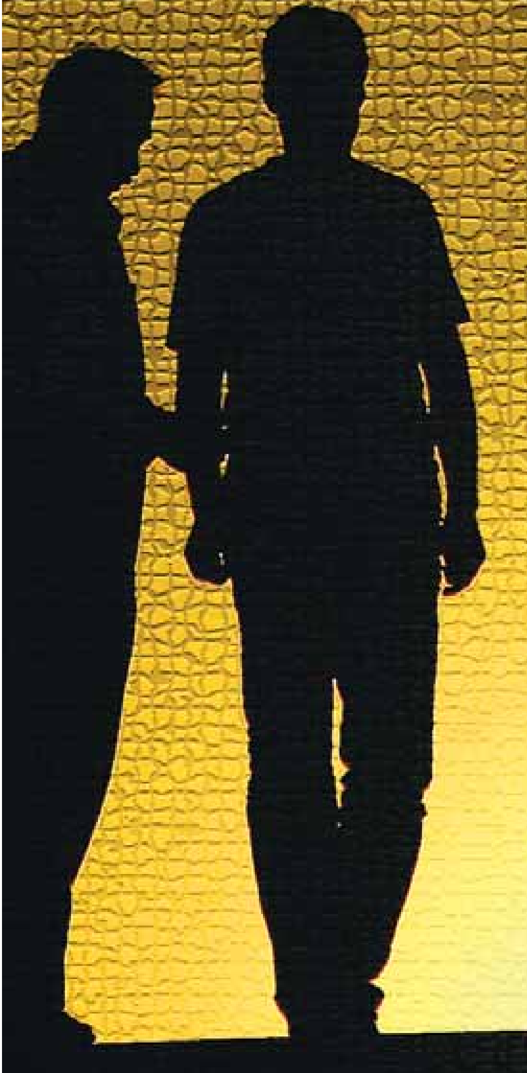
İnsanlarla alay edenlere 'Güzel ve Çirkin'
Gösterişsiz veya özürlü insanlarla alay eden çocuklar için Güzel ve Çirkin hikâyesi güzelliğin dışta değil, kalpte saklandığını kaydeder.

Çabuk aldanan çocuklara 'Kurnaz Tilki'
Özellikle çok çabuk aldanan saf çocuklar için Kurnaz Tilki ile Tavuk türünden hikâyeler insanın duyduğu her şeye inanmaması konusunda ibret dersi verir.

İftira atanlara Ömer Seyfettin'in 'Kaşağı'sı
İftiranın sonuçlarını göstermek için çocuklara, Ömer Seyfettin'in Kaşağı hikâyesi okutulabilir.

Birbirimizin derdiyle dertleniyor muyuz?

■ **ALİ DEMİREL**

Toplumu ayakta tutan ve onun varlığını devam ettiren faziletlerin başında, emr-i bi'l-maruf (iyiliğe teşvik etmek) gelir. Nitekim hem Rabb'imiz hem de Peygamber Efendimiz, iyilik yolunun tutulup teşvik edilmesini, kötülükten sakınılmasını ve insanların da sakındırılmasını emrediyor. Bu yapılmadığı zaman, yavaş yavaş bir gerileme başlar ve bu gerileme tükenişle neticelenir. Böyle bir duruma düşmemek için, metafizik gerilimin en üst seviyede korunması gerekir.

Sözün özü mü'minin dopdolu bir gönle ve göze sahip olması ve gözün ve gönlün, günahlara karşı kapalı olması gerekir. Gönlü ve gözü arınan bir fert, cemiyetine dıştan gelip girecek ve onu yıkıp yok edecek tehlikeler karşısında, hudutta nöbet bekleyen bir asker gibidir. Onun için Allah Rasûlü (sas) bir hadislerinde, "İki göz var ki, ateş onlara isabet etmez (yani o iki göz cehennemi görmez). Birisi, geceleri kalkıp Rabb'in huzurunda yaş döken, seccadesini ıslatan kişinin gözü. İkincisi de, memleketine sızma istidadında olan tehlikeler karşısında, gözünü kırpmadan nöbet bekleyen kişinin gözü." (Bkz. Tirmizi, Fezâilü'l-Cihad, 12) buyurur.

Ne kadar duyarlıyız?

Mü'minler birbirine kurşunla tesbit edilmiş duvar gibidirler. Onları birbirinden söküp koparmak ve bu seddi bozmak mümkün değildir. Ancak onları birbirine bağlayan bağlar, fesada uğradığında bu binada yıkılma olur. Sosyal hayatları itibarıyla mü'minler, yekvücut bir ceset gibidirler. Kıbleleri bir, Rab'leri bir, dinleri bir, Peygamberleri bir, dava ve düşünceleri bir, binler kadar bir bir... Bütün bu 'bir' birler, onları en sağlam esaslarla yekvücut haline getirmektedir. Nitekim Efendimiz (sas), "Mü'minler birbirleriyle olan alakalarında kurşundan yapılmış bir bina gibidir. Birbirlerini takviye edip kuvvetlendirirler." (Buhari, Salat 88) buyurur. Yani mü'minler, mürüvvetli hareket etme, insanca davranma, birbirinin dertleriyle dertli ve sevinçleriyle sevinçli olma, elemlerini beraber yaşama, dünya ve ukba keyfini beraber çıkarma gibi hususlarda bir vücudun uzuvları gibidirler. Uzuvlardan birinde bir arıza olduğunda, yani fert bozulmaya yüz tuttuğu, aile dejenerasyona maruz kaldığı, sokak kirlendiği, sosyal yapıda herhangi bir arıza baş gösterdiği zaman, cesedin sair uzuvlarındaki çağrışımla bir ağrı ve sızı hissetme ve çağrışım oluverir.

KALP VE RUHUMUZDA ZARARLI VİRÜS VAR MIDIR?

FOTOĞRAF: AP

Kötü ahlakın bir şubesi olarak kabul edilen haset, riya, kibir, ucub ve yeis gibi her türlü fenalık ve çirkin huy, kalbî hayat için çok tehlikelidir ve bunların hepsi insan bünyesinde hastalığa sebep olan virüslere benzer birer virüstür. Virüslerin bir kısmı öldürücü olduğu gibi, manevî hayatı felce uğratan bu kötü hasletlerin bazıları da kalb ve ruhu öldürebilir. Bunların bir kısmı küfre çok yakındır; adeta onunla sınır komşusudur. İnsan onlardan birini işleyince küfrün hududuna kadar yaklaşmış ve onun tesir edici alanına girmiş olur.

Öyle bir noktada bulunan kimseye imana âit bazı güzellikler renksiz ve tatsız gelmeye başlar; küfre ait bazı çirkinlikler ise, -Allah korusun- çok cazibedâr görünür. Dahası, bu öldürücü virüsler arasında öyle hayret verici bir haber ağı vardır ki, biri bünyeye girip vücudun mukavemetini kırınca, hemen diğer virüslere sinyal gönderir. Birbiriyle çok irtibatlı ve biri diğeri hesabına işleyen bu virüsler bir kısır döngü teşekkül ettirmek suretiyle içine girdikleri bünyeyi zamanla yer bitirirler. Böylece insan her an mahiyetindeki yücelik ve nezahetten biraz daha uzaklaşıp bütün bütün olumsuzluğa ve bayağılığa açılır; yeryüzüne müsbetin temsilcisi olarak gönderilmiş olmasına rağmen, bir olumsuzluk unsuru haline gelir; Hâbil olabilecekken, hiç farkına varmadan Kâbil oluverir.

Annem ve babam beni anlamıyor!

Çocukta olumlu davranış geliştirebilmenin ilk basamağı onunla kaliteli iletişimi kurabilmekten geçiyor. İletişimde kalitenin yakalanabilmesi için anlama eşiklerinin alt düzeylerde tutulması, iletişimde 'ben' dilinin kullanılması ve çocukla empatik anlayış içinde konuşurken fiziksel duruşa ve göz temasına dikkat edilmesi gerekir.

■ **HAKAN METAN / Fatih Fen Lisesi Psikolojik Danışmanı**

Anne-baba (söyledikleri)	Çocuk/genç (düşündükleri)
Bu çocuk beni anlamıyor... Yerine: Çocuğum beni anlıyor...	Annem beni anlamıyor... Annem beni anlıyor...
Buna bi haller oldu... Yerine: Son zamanlarda farklı davranıyorsun.	Ne yapsam kusur buluyorlar... Evet bazı sıkıntılarım var ben de sizle paylaşacaktım...
Dayısı da böyleydi... Yerine: Böyle davranman hoşuma gitmiyor...	Başkalarına benzetilmekten nefret ediyorum... Özür dilerim, bundan sonra dikkat edeceğim...
Bak bi daha yaparsan... Yerine: Bu davranışının neyi gerektirdiğini sanıyorum biliyorsun?	Hep aynı tehditler... Hatamı biliyorum. Cezama razıyım...
Kızım ders çalışsana... Yerine: Ders çalışma vaktin geldi mi?	Tam çalışacaktım bütün hevesim kaçtı... Evet anne birazdan kalkıyorum.
Anlat bakalım ne derdin var?.. Yerine: Seni sıkıntılı görüyorum benimle paylaşmak ister misin?	Beni anlamıyorsun ki ne anlatayım... Evet bazı sıkıntılarım var...
Bana güvenebilirsin... Yerine: Bana güvenebileceğini biliyorsun...	Külahıma anlat daha geçen sefer güvendim de ne oldu?.. Evet biliyorum.
Okul nasıldı?.. Yerine: Nasılsın yavrum?.. (biraz sonra) Okulda bugün neler yaptın bakalım?	İyi... (bi kere de benim nasıl olduğumu sorsan...) İyiyim. Okulda mı? Ohooo neler yapmadık ki!
Bak sana demedim mi gördün işte... Yerine: Böyle bir duruma düşmene üzüldüm. Ama şimdi bırakalım bunları, ne yapabileceğimize bakalım...	Sağ ol çok yardımcı oldun!.. Hatamı yüzüme vurmadığın için teşekkür ederim.

FOTOĞRAF: AP

Miraç, kulluğa davettir

Peygamberimiz miraca kulluğuyla çıkmıştır

Allah Resulü (sas) için zor günlerdi. Hâmisi Ebu Talib ve biricik zevcesi Hz. Hatice validemiz vefat etmişti. Ama Allah (cc) O'nu katına alarak yalnız olmadığını bir kez daha göstermişti.

■ ALİ DEMİREL

Miraç, Efendimiz (aleyhisselatü vesselam)'in ifa ettiği eşsiz kulluğuna mükafat olarak kazandığı velayetin bir ifadesinden barettir. Allah, yerde eserleriyle kendisini beşere gösterdiği Peygamberimizi, gökler âleminin sakinlerine de göstermek için O'nu o yüce meclislerde dolaştırmış ve her yer üzerinde hükmünün geçtiğini bütün âleme göstermiştir.

Peygamberliğinin değil, kulluğunun bir semeresi ve neticesi olan Mirac yolculuğunda Efendimiz (sas), kendisini çepeçevre saran kanun ve sebepleri aşarak, beşeriyete ait perdeleri geçip uzun mesâfeleri bir hamlede kat etmiş, yıldızları, sistemleri birer merdiven, birer basamak, birer atlama taşı gibi kullanıp, Rabb'ini görmeye mâni buudları geride bırakmış, cismen ve rûhen vardığı makamdan Cenâb-ı Hakk'ı müşahede etmiştir. Peygamberlerle selâmlaşmış, melekleri görmüş, Cennet'i ve güzelliklerini, Cehennem'i ve azâmetini temâşâ etmiştir. Melekler O'na teşrifatçılık yapmış, huriler perdedar olmuştur. Yıldızlar kaldırım taşı gibi ayaklarının altına serilmiş, bineğiyle berk gibi bütün mekanı kat edip tekrar insanlık içine dönmüştür. İşte Miraç bu yüce yolculuğun adıdır.

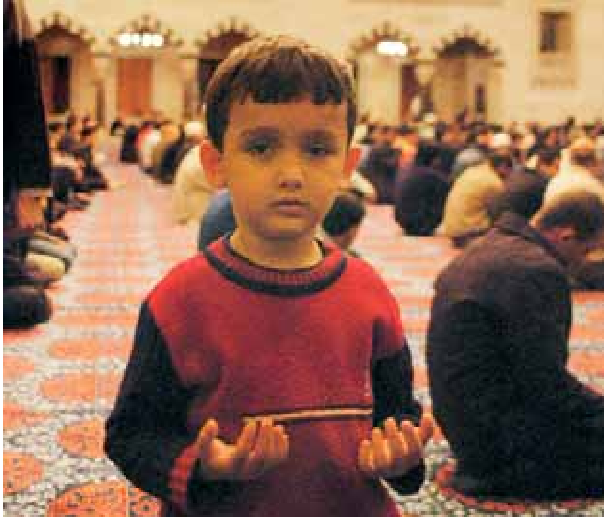
Allah, Nebisine sahip çıkıyor

Efendimiz (sas), bütün zorluklara rağmen, kulluğunda öyle olgunluğa ve dolgunluğa ermişti ki, kendisine açılan o kapıdan içeriye girerken, kulluğun zirvelerine çıkmıştır. Miraç, bir yönüyle bunun ifadesidir. Miraç, en zor şartlar altında dahi kulluğundan fedakarlıkta bulunmayan Efendimiz'in (sas), insanların kendisine bütün bütün sırtlarını döndüğü, bütün sebeplerin kapandığı, "Bunlarla kız alıp vermeyeceksiniz. Çarşıda pazarda bir şey satmayacaksınız. Onlara hiçbir şekilde yardımda bulunmayacaksınız. Her türlü ilişkinizi keseceksiniz." dedikleri dönemde ve zâhiren hiçbir çıkış yolunun görünmediği anda, Allahu Teala, Efendimiz'in (sas) kalbini taltif etmek ve kırılan gururunu, onurunu hoşnut etmek için O'nu katına almıştı. Hatta böylesi olumsuzlukların yaşandığı bir dönemde Efendimiz (sas) bir de iki büyük yara almıştı.

Bu gece Allah Resulune Vahyedilen Bakara suresinin son iki ayeti:

"Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri Allah'a meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. "Allah'ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır" dediler. Allah her şahsı, ancak gücünün yettiği ölçüde mükellef kılar. Herkesin kazandığı (hayır) kendine, yapacağı (şer) de kendinedir. Rabbimiz! Unutursak veya hataya düşersek bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır bir yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği işler de yükleme! Bizi affet! Bizi bağışla! Bize acı! Sen bizim mevlâmızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et!"

FOTOĞRAFLAR: HAMİT ÇİĞDEM

Miraç nedir?

Miraç, kelime manası itibarıyla "merdiven", "yükselecek yer", "en yüksek makam" manalarına gelmektedir. Bu gecede İnsanlığın İftihar Tablosu (sas) bir mucize olarak Mekke'deki Mescid-i Haram'dan, Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya ve oradan da göklerin İlâhî derinliklerine doğru pervaz edip ruhen ve bedenen Cenab-ı Hakk'ın huzuruna çıkmıştır. Kur'an-ı Kerim (İsrâ, 17/1; Necm, 53/8-11.) ve hadis-i şeriflerle (Buhari, Salat 1; Müslim, İman, 259.) hakikati sabit olan Miraç hadisesi, beşer idrakinin üstünde ve zaman ve mekan hudutları dışında cereyan etmiş ulvî bir tecellidir.

Bu gece ne yapmalı?

Eğer kişi, Kur'ân'ın dilinden kalp kulağıyla iman derslerini dinleyip başını kaldırıp vahdete tam yönelse, "kulluğun miracı"yla kemalat arşına çıkabilir. Miraç'ta iman hakikatleri gözle görüldüğü için, bu kandil gecesi imanî konuları ve o konular içinde Miraç'a ait meseleleri derinlemesine okuyup mütalâa etmek lâzımdır. "Mirac-ı imânî" ile âdeta İlâhî mükâlemeye nail olmalıdır. Camilerde cemaatle kılınan akşam ve yatsı namazları ve okunan Kur'ân'larla kıvamını bulan ruhlar, daha sonra evlerine çekilmeli, evlerindeki Mescid-i Haram mesabesindeki odalarından seccade Burak'ına binerek ilham Cebrail'i eşliğinde ihlas Mescid-i Aksa'sına varmalı; orada gözyaşıyla karışık bir kâse mânâ sütü içtikten sonra secdelerin miracıyla yükselip âyetlerin kanatlarında ruhunun mülk ve melekût semalarına yelken açmalı, her rek'atta âdeta bir kat yukarılarına doğru yücelmeli, bir noktadan sonra binek değiştirip ihsan Refref'ine binerek kendi kemal sidre-i müntehalarında pervaz etmeli, nihayet insanda arş-ı azam mesabesindeki kalbin derece-i ufkuna urûç ile tâ kâbı kavseyne ulaşıp "Et-tahiyyâtü"nün sırrıyla huzur-u kibriya'da sünûhât ve ilhâmât ötesi bir nevi mükâleme-i İlâhiye ve müşahede-i Rabbâniye'ye mazhar olmalıdırlar.

Miraç, Peygamberimiz'e hastır

Bütün namazlar, niyazlar, oruçlar ve çileler; namazın, niyazın, orucun manasını halka anlatmalar ve bütün bunları birer merdiven yapmalar, Efendimiz'in (sas) miraca yükselmesine vesile olmuştur. Böyle bir şeref, Efendimiz'den (sas) başka ikinci bir peygambere nasip olmamış, sadece O'na has bir keyfiyettir. Her nebi, kendi ruhunda Allah'ın huzuruna çıkmış, kurbu huzura müşerref olarak iltifat görmüştür. Fakat bütün gökleri ve cennetleri bilemediğimiz keyfiyet içinde yapılan böyle bir miraç sadece Allah Rasûlü'ne hastır. İşte bizler de böyle kadri yüce, civanmert bir Nebi'nin arkasında bulunmanın hazzı içinde doya doya bir namaz kılıyoruz.

nehir®

Viyana model by Nehir

delphino®

design by Sefa Mungan

Nokta Çay Seti
model by Delphino

NEHİR MADENİ MUTFAK EŞYA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Tel.: +90 212 526 23 70 - 511 72 87 • Fax: +90 212 526 23 76
e-mail: nehir@nehir.com.tr www.nehir.com.tr www.imran.com.tr

Tüm ürünlerde **18/10 Cr-Ni** paslanmaz çelik kullanılmaktadır.

FOTOĞRAFLAR: LEVENT GÜLER

Üç kız kardeşten Nuriye Çeleğen Hanımefendi fotoğrafta yer almak istemedi. Esra Nuray Sezer ve Gülay Atasoy (soldan sağa) Ailem'e yetişme tarzlarını ve hayat anlayışlarını anlattı.

Üç kız kardeş, üçü de yazar:

Babam bizi dünyayı kucaklama idealiyle yetiştirdi

Gülay Atasoy, Esra Nuray Sezer ve Nuriye Çeleğen, idealist bir babanın üç kızı... Bu hanımlar, hayatlarını insanlara birşeyler anlatmaya, sorunlarına çare olmaya adamışlar.

■ **ŞEMSİNUR ÖZDEMİR**

Kitapları çok satıyor, çok beğeniliyor. Hayatın içinden seçtikleri konuları insan hikâyeleriyle zenginleştirerek yazıyorlar. Çoğu okur onların kardeş olduklarını bile bilmiyor. Gülay Atasoy, Esra Nuray Sezer ve Nuriye Çeleğen, Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin talebesi Ali Çeleğen'in dört kızından üçü. Hayatlarını, bildiklerini, gördüklerini ve düşündüklerini insanlara anlatmaya, sorunlara çare üretmeye adamış bu hanımlar, kitaplarının yanı sıra yurtiçinde ve yurtdışında katıldıkları seminer ve sohbetlerle hizmet ediyorlar.

Ali Çeleğen, Gaziantep'te köy enstitüsü mezunu bir sağlık memurudur. Herkes ondan kendi gibi memur bir hanımla evlenmesini bekler-

ken Elbistan'da dindarlıklarıyla bilinen bir ailenin kızıyla evlenir. Gülay Atasoy'un anlattığına göre, Makbule Hanım, fedakar, sabırlı, munis bir anne; Ali Bey ise, son derece faal, hayatını davasına ve çocuklarını en iyi şekilde yetiştirmeye vakfetmiş bir babadır. Bir gün hiç okumadığı halde Risale-i Nurları eleştirirken Üstad'ın talebeleriyle tanışır. Okuduktan sonra eleştirmesi söylenerek Sözler, Lemalar ve Mektubat adlı eserler Ali Çeleğen'e gönderilir. Bu eserleri yutarcasına okuyan Çeleğen, 'aradığımı buldum' diyerek bir daha ayrılmamak üzere Risale-i Nurlara bağlanır. Aklındaki tüm soruları Üstad'a mektupla sorar ve Ondan da cevabi birçok mektup alır. Bundan sonra hayatının gayesini Risale-i Nurları okumak, anlamak, anlatmak ve çocuklarını Risale-i Nur talebesi olarak yetiştirmek üzerine kurar. İki oğlu 4 kızı vardır. Her sabah namaza ailece kalkar, namazdan sonra ders yaparlar. Öğlen eve geldiğinde çocuklarını etrafına toplar kısa bir sohbet olur. Akşamları da mutlaka birlikte kitap okunur. Evlerine her gün gelen gazeteden seçtiği yazıları çocuklardan birine yüksek sesle okutur. "Kitaplarımda ne kadar menkıbe varsa hep babamdan dinlediklerimdir." diyor Esra Nuray Sezer.

İşten çıkıp hemen eve gelme, biraz kahveye git! Hanım, yetiştirmem gereken 6 talebem var benim!

Ali Bey ailesiyle o kadar ilgilidir ki, işinin haricinde tüm vaktini evinde geçirmeye çalışır. Hatta bu yüzden Makbule Hanım, "Akşam 5'te işten çıkınca hemen eve geliyorsun. Biraz da başka erkekler gibi kahveye git. Misafirler gelecek sen varsın diye gelmiyorlar." diye serzenişte bulununca "Hanım, benim yetiştirmem gereken 6 tane talebem var, nereye gideyim?" diye cevap verir.

Ali Çeleğen'in kadınlara çok değer verilmeyen, kız çocuklarının okula gitmesinin bile düşünülmediği bir geleneksel yapı içinde bütün kızlarını okumaya teşvik etmesi de şaşırtıcıdır. Babasının ileri görüşlülüğünü o devre göre iyi bir eğitim almasına ve Risale-i Nurlardan öğrendiklerini bizzat yaşamasına bağlayan Gülay Hanım, "Babam bize müthiş bir güven duygusu verirdi. Dünyayı fethedeceksiniz." derdi. Çünkü kendisi de güven dolu bir insandı. "Elin kızı aya çıkıyor, siz de her şeyi başarabilirsiniz, tek başınıza ayakta durabilmelisiniz." derdi. Hz. Hatice'yi, Hz. Aişe'yi, Rabia Adeviye'yi anlatır, 'Sizler de onlar gibi olacaksınız.' derdi. Onlarla yol gösterirdi bize. Bir de, babamın mesleği icabı köyde yaşardık ama köyün içine karışmazdık. Kendimize ait bir yaşantımız vardı.

Gülay Atasoy:

Eskiden kızlar başını örterse evde kalır denirdi

Makbule Hanım ilkokul mezunudur. Okuldan sonra, felç olan annesine yedi yıl bakmış, annesi vefat edince de evlenmiştir. Yetişmelerinde babasına verdiği destekle annesinin de büyük payı olduğunu vurgulayan Gülay Hanım, "O zamanlar babalar muhafazakardı biraz; ama anneler alabildiğine rahattı. 'Kızlar başını örterse evde kalır.' denirdi. Böyle bir devrede annem, babamın her yaptığını onaylardı. 'Babanız ne derse yapın, o her şeyin en iyisini, en güzelini bilir' derdi. Babamı çok sever, sayardı. Çok mübarek bir insandı." sözleriyle anlatıyor annesini.

Ailenin en büyük çocuğu olan Gülay Hanım, ilkokuldan sonra okula devam edemez, ancak okuma ve yazma sevgisi onda da yer etmiştir. Bazı makaleleri gazetelerde yayınlanır. Gülay Hanım zamanla kardeşlerine ikinci bir anne olur. Tıp eğitimi alan Sait ve Mücahit Çeleğen ise halen doktorluk mesleğini sürdürüyor. Kız meslek lisesini bitiren Gülay Hanım, 1980 öncesindeki anarşi ortamında üniversiteye gidemez. Yıllar sonra hukuk okumayı çok istediğini fark eder ancak, 'başörtüsü yasağı' yüzünden mesleğini icra edemeyeceği için bu hayalinden vazgeçer.

4 yıl Risale üzerine çalıştım

Gülay Atasoy, üniversiteye gittiğini farzederek 4 yıl geceli gündüzlü risale okuyarak ders çalışır. Ailede babasının sevkiyle yazmaya ilk başlayan da Gülay Hanım'dır. Kardeşleri 'atinin kalemi' diye hitap eder ona, yarı şaka yarı ciddi. Şule Yüksel Şenler, Zeynep Münteha Polat gibi isimleri okuyarak büyümesi, lisede Mustafa Nezihi Polat armağan yarışmasında derece alması yazma hevesini kamçılayan etkenlerdir. Yeni Asya Gazetesi'ndeki okuyucu köşesine gönderdiği ilk yazı 1976'da yayınlanır. 1977'de günlük yazması talep edilir. 1980'de gazete kapatılana kadar aktüel ve siyasi konularda günlük köşe yazmaya devam eder. Bu arada evlenir ve ilk kızı Hicret dünyaya gelir. Ardı ardına üç çocuk olunca yazı çalışmalarını azaltıp kitaba yönelir. Yayınlanan ilk kitabı Aile Huzuru'nu ve Biz Kadınlar'ı bu hengamede hazırlar.

Kitaplarında genellikle kadın ve aile eksenli konuları işleyen Gülay Hanım, neden böyle bir alan seçtiğini şöyle anlatıyor: "Eğer kadını eğitirseniz toplumu da eğitmiş olursunuz. Kadının İslamı yaşaması, çocuk yetiştirmesi, ideal bir eş olması gibi konular hep ihtiyaca binaen yazıldı. O dönemde bu konuları işleyen çok fazla kitap yoktu."

Esra Nuray Sezer:

Kızımın bir sözüyle tekrar okula başladım

Yazı hayatına 16 yaşında başlayan Esra Nuray Sezer'in ilk makalesi Yeni Asya Gazetesi'nde yayınlanır. 18 yaşında Köprü Dergisi'nin kadın sayfalarını hazırlama görevini üstlenir. 1979'da evlenir ve Ayşe Betül ve Taha isimli iki çocuk sahibi olur. Çocuklarını büyütürken kalan tüm vaktini okumakla geçirir. Ortaokul mezunu olan Esra Hanım, Ayşe Betül'ün bir sözü üzerine yüksek tahsil yapmaya karar verişini şöyle anlatıyor: "Kızım ilkokul 3. sınıfa giderken bir gün hangi okuldan mezun olduğumu sordu. Ortaokul dedim. 'Yazık, lise mezunu bile değilsin' dedi. Bir arkadaşının doktor olan annesi sınıflarına gelip hayat bilgisi dersini anlatmış. Benim annem neden böyle değil, diye üzülmüş kızım. Bunun üzerine eşime liseyi bitirmek istediğimi söyledim. Çocukların bakımında yardımcı olacağını söyleyip beni destekledi. Fen dersleri hariç bütün sosyal dersleri bir yılda verdim. Bir yıl da üniversite hazırlık kursuna gittim. Kızım ilkokul 3. sınıfta, oğlum 2,5 yaşında idi. Eşim sabah kızımı okula, oğlumu yuvaya, beni kursa bırakıp işe gidiyor; öğlen de yine sırayla bizi alıp eve getiriyordu. Ev idaresi yüksek okulunu bitirdim. Şimdi ise ilahiyat eğitimi almayı istiyorum."

1991'den 2001'e kadar Moral FM radyosunda kadınlara yönelik program yapan Esra Hanım, program bittikten sonra yurtiçinde ve yurtdışında aile içi ilişkiler, çocuk eğitimi gibi konularda seminerler vermeye başlamış. Bir Genç Kız Yetişiyor adlı ilk kitabı 1995'te yayınlanmış. Kendisini hiçbir zaman ev hanımı olarak görmediğini belirten Esra Nuray Sezer, mesai ile çalışan bir kadın nasıl programlı yaşıyorsa, aynı şekilde yazmaya bir iş gibi vakit ayırdığını söylüyor. Bunun yanında özellikle sınav dönemlerinde çocuklarıyla birlikte olmayı önemsediğini ifade eden Esra Hanım, bütün çalışmalarında eşinden gördüğü desteğin kendisi için büyük bir şans olduğunu vurgulu-

yor. "Eşimle her konuda görev paylaşımı yaptık. Böyle olmasaydı kesinlikle bir yere gidemezdim. Bu kadar kitap yazmışsam, eğitimimi sürdürdüysem, yurtdışına seminer vermeye gidebiliyorsam bu eşimin maddi ve manevi desteği sayesindedir. Yoruldum dediğim zamanlarda bile gitmem için teşvik etti." diyen Esra Hanım'a mukabil, Gülay Hanım, sorumluluk paylaşımı konusunda aynı desteği eşinden göremediğini anlatıyor: "Bizim evde matematik derslerine ben, edebiyat derslerine eşim giriyor. Çünkü matematik dersinde çözülmesi gereken sorular var, edebiyat dersinde ise soruların çözümüne methiye düzmek var. Ben soruları çözüyorum, o sefasını sürüyor. İhsan Bey'in yazı konusunda manevi olarak bana çok desteği olur. Bütün kitaplarımı önce ona okuturum. Tashihini ve tenkitini yapar. Çok iyi bir münekkittir. Diğer konularda ise, evdeki çakılacak bir çividen tamir edilecek musluktan çocukların eğitimine kadar hepsi bana aittir. Ben evde hem anneyim hem babayım."

Gülay Atasoy ve Esra Nuray Sezer, iş ve evi dengeleyerek çalışma ortamı oluşturmuşlar.

Nuriye Çeleğen:

Resûlüllah'ın kadınlara davranışı örnek olmalı

Yazar ablalarına göre daha akademik çalışmalar yapan Nuriye Çeleğen, üniversite eğitimi konusunda da şanslı olmuş. 1980'den sonra başörtüsü yasakları başladığı için üniversite eğitimini erteleyen Nuriye Hanım, 1989'da Marmara Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne başlamış. 1994'te öğretmenliğe başladıktan sonra İlahiyat Fakültesi'nde İslamî Türk Edebiyatı bölümünde master yapmış. Başörtüsü yasakları tekrar başlayınca 2000 yılında görevinden ayrılmış. Kendisini hâlâ yazar olarak kabul etmediğini ifade eden Nuriye Hanım'ın ilk yayınlanan kitabı 'Neden Örtünüyorum?'. Ancak, bundan önce devrin ünlü kadın sanatçılarıyla yaptığı röportajlar dizisi bir ay boyunca Yeni Asya'da yayınlanmış.

Son zamanlarda Peygamberimiz'i okumaya yoğunlaşan Nuriye Hanım, tamamen sahih hadislerden yola çıkarak hazırladığı 'Peygamberimiz Kadınlara Nasıl Davranırdı?' adlı kitaba özellikle erkek okurların mesafeli durduğunu belirtiyor. Nuriye Hanım, "Çoğu okur bazı şeyleri ilk defa duyduğunu söyledi. Bazı erkeklerden bu hadisler niye ön plana çıkarıldı?, diye tepki aldım. Demek ki bazı hadisleri nefse ağır geliyorsa duyurmamak gibi bir problemimiz var." diyor.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Ahiretin varlığına inanıyorum

İnsan, ikinci dirilişten şüphe etmemeli

Bir sayfada milyonlarca kitabı birbirine karıştırmadan yazıp nazarımıza arz eden zat, formalarını söküp dağıttığı bir kitabı ikinci defa aynı şekilde bir araya getireceğini vaadetse "Bu, onun kudretinden uzaktır." denilebilir mi? Bu açıdan Kur'an'ın şu âyetini yeniden düşünelim: "Gün gelir, gök sahifesini, tıpkı kâtibin yazdığı kağıdı dürüp rulo yapması gibi düreriz. Biz ilkin yaratmaya nasıl başladıysak diriltmeyi de Biz gerçekleştiririz. Bu, üzerimize aldığımız bir vaaddir. Bunu gerçekleştirecek olan da Biziz." (Enbiya, 21/104)

Âhiret hayatının gerçekleşmesinin en büyük delil ve teminatı, Cenab-ı Hakk'ın kullarına olan vaadidir. Kur'an, her nefsin öleceğini, ölümden kaçılamayacağını, öldürenin Allah olduğunu ve sonunda dönüşün yine O'na olacağını pek çok yerde vurgulayarak, öldükten sonra dirilişin, Allah'ın vaadinin bir gereği olduğunu bildirir.

Bilindiği gibi, bir haberin doğruluğu onu bildirenin doğruluğuna bağlıdır. Şu hâlde, vaadine muhalefet etmesi asla söz

konusu olmayan Yüce Yaratıcı, bütün semavî kitaplarda ve de Kur'an-ı Kerîm'de bir kitap gibi yarattığı şu kâinatı kapatıp, başka bir gün yeniden açacağını söylüyor. Madem ki, söyleyen O'dur; ve bu mevzunun söz sahibi peygamberler de buna şehadet ediyorlar; o hâlde âhiret hayatının vukûuna olmuş nazarıyla bakılmalıdır. Bunun dışında öldükten sonra yeni bir hayatın başlayacağına dair akli deliller yok mu? Elbette var.

Ölme ve dirilme her an oluyor

Kışta ölü gibi olan yeryüzünün ilkbaharda tekrar diriltilmesi, Kur'an'da öldükten sonra dirilişin imkân dâhilinde ve seyredilebilen bir vakıa olduğunu göstermek maksadıyla verilen en çarpıcı misaldir. Allah'ın yeryüzünde hâkim kıldığı bir kanunla her şey tekrar tekrar yenilenmektedir. Böyle her baharda sayısız dirilme olayına sahne olan yeryüzüne bir kez ibret gözüyle bakabilen, kendisinin de öldükten sonra aynen bunlar gibi yeni ikinci bir âlemin baharında haşrolunacağını anlamada güçlük çekmeyecektir. Bu hususa işaret eden Kur'an'da pek çok âyet vardır:

"Allah'ın rahmetinin eserlerine bir bak! Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl da diriltiyor. Bunları yapan (O Allah), şüphesiz ölüleri de diriltir. O her şeye kadirdir." (Rum, 30/50)

"O'nun âyetlerinden biri de şudur: Sen, toprağı boynu bükük (kupkuru) görürsün. Onun üzerine bir su indirdiğimiz zaman, titreşir ve kabarır. Onu dirilten Allah, ölüleri de diriltir. O, her şeye gücü yetendir." (Fussilet, 41/39)

TERİMLER

Minber nedir?
Camilerde imam-hatiplerin cuma ve bayram hutbesi okudukları basamaklı yüksekçe yerdir.

Mîzan ne demektir?
Mahşerde hesap görüldükten sonra herkesin amellerinin tartılacağı İlahi adalet terazisidir.

Mucize ne demektir?
Peygamberlerin, peygamber olduklarını ispat için Allah'ın izni ile gösterdikleri hiçbir insanın benzerini yapamayacağı harikulade hallerdir.

Mukâbele nedir?
Kur'an-ı Kerîm'i, birinin yüzünden veya ezbere okuması, diğerlerinin de onu takip etmesidir.

Mukaddesât nedir?
Dinimizce kutsal kabul edilen değerlerdir.

Mushaf ne demektir?
Kur'an-ı Kerîm'in, Fatiha Sûresi ile başlayıp Nâs Sûresi ile bittiği şekliyle iki kapak arasında toplanmış haline mushaf denir.

Mü'min kime denir?
Allah'a, Hz.Peygamber'e ve O'nun haber verdiği şeylere gönülden inanıp, kabul ve tasdîk eden kimsedir.

Mubah nedir?
Dînen yapılıp yapılmaması serbest bırakılan şeydir.

Mükellef ne demektir?
Dinî hükümleri yerine getirmekle yükümlü olan kimse demektir.

Münâcât nedir?
Allah'a sessizce duâ etmek, yalvarmak ve niyaz etmektir. Dua içerikli şiirlere de münâcât denir.

Her uykuyla adeta ölüp dirilmiyor muyuz?

Yeniden dirilmenin imkânı konusunda inkârcılar, "Öldükten sonra yeni bir bitkisel hayatın mümkün olabileceğini kabul edelim; ama hislerin ve şuûrun vücudumuzla alâkası kesildikten sonra, insanî hayatımız yeniden tekrar nasıl başlayabilecektir?" diyerek bunun imkânsız olduğunu belirtirler. Onların bu itirazına karşı, Kur'an günlük bir tecrübe olan uykuyu hatırlatmıştır. Kur'an'da şöyle buyrulur:

1 İlk durağımız kabir hayatı

Ölümden sonraki hayat iki aşamada gerçekleşecektir. Bir diğer ifadeyle insan, ölümden sonra iki âlemden geçecektir. Birincisi dünya gibi sona erecek olan kabir âlemi, diğeri, hiç bir şekilde sona ermeyecek olan âhiret âlemidir. Kabir hayatı, berzah hayatı diye de anılır.

Berzah, kelime itibarıyla, iki şey arasındaki perde, set ve engel demektir. Berzah, dünyayla âhiret arasında bir köprüdür. Her insan ister normal bir ölüm sonucunda toprağa verilmiş olsun, ister boğularak denizde kalsın, ister yanarak külü havaya karışsın, mutlaka kabir hayatını yaşayacak ve arkasından diriltilecektir. Bu ara âlemde inkârcılar acı ve sıkıntılı bir hayat, inananlar ise amellerinin durumuna göre mutlu ve sıkıntısız bir hayat geçireceklerdir. Hadislerde, münker ve nekîr adlı iki meleğin insanlara 'Rabb'in kimdir? Peygamberin kimdir? Kitabın hangisidir?' şeklinde sorular yönelteceği ve alacakları cevaplara göre onlara muamele edeceği haber verilir. (Tirmizi, Zühd, 5)

2 Haşir meydanında toplanıyoruz

Kur'an, haşrin, bütün insanların bir araya toplandığı ve gerçekte kimin kazanıp kimin aldandığının ortaya çıkacağı bir gün olduğunu bildirir. Yine Kur'an'a göre, haşir yerinde (mahşerde) toplanacak olan insanların görecekleri muamele, dünyadaki yaşayışlarına göre olacaktır. Mahşerde haşrolunacakların durum ve ahvaliyle ilgili Allah Rasûlü'nden (aleyhissalatu vesselâm) gelen hadislerde ise mahşerin beyaz ve parlak bir düzlük olduğu, insanların çıplak, yalınayak, sünnetsiz ve kusursuz olarak haşrolunacağı bildirilir.

3 Amel defterlerimiz dağıtılıyor

İnsanların mahşer denilen alanda bir araya getirilmesinden sonra, kendilerine dünyada iken sarf ettikleri her bir sözün ve yaptıkları her bir işin kaydedildiği amel defterleri dağıtılır. Bu defterlerin mahiyeti bilinmemektedir. Kur'an-ı Kerîm, amel defterlerinin cennetliklere sağdan, cehennemliklere soldan veya arkadan verildiğini bildirir. Defterlerin sağdan verilmesi iyi bir sonucun, soldan verilmesi de azabın habercisidir.

Âhiret hayatının devreleri

Vefat edip gözlerimizi bu dünyaya kapattıktan sonra farklı bir âleme uyanacağız. Bu âlemde bizi değişik duraklar beklemektedir.

FOTOĞRAF: REUTERS

"O'dur ki, geceleyin sizi öldürür gibi uyutur, gündüzün ne işlediğinizi bilir; sonra da belirlenmiş bir süre geçip tamamlansın diye gündüzün sizi diriltir. Yine dönüşünüz O'nadır; (ve yine) O, dünyada yaptıklarınızı size haber verecektir." (En'am, 6/60)

4 Hesaba çekilme başlıyor

Mahşer yerinde herkesin Allah nezdindeki yerine ve derecesine göre uzun yahut kısa süren bir bekleyişi olacaktır. Burada insanlar, aracı olmaksızın Allah tarafından hesaba çekilecektir. Hadis-i şeriflerde mü'minlerin sorulan sorulara kolaylıkla cevap vereceği bildirilirken, inkârcıların ise, inceden inceye bir hesap ve sorgulamadan geçirileceği haber verilir.

Hesap ve sorgulama sırasında amel defterlerinden başka, gerektiğinde insanların uzuvları ve yeryüzü de insanın yaptıklarına şahitlik edecektir. Zerre miktar hayır işleyenin mükâfatını, kötülük işleyenin cezasını göreceği sorgu ve hesap sırasında insanlar, şu beş şeyin hesabı sorulmadan bırakılmayacaklardır:

Ömrünü nerede tükettiği, gençliğini nasıl geçirdiği, ilmini hangi yolda kullandığı ve onunla nasıl amel ettiği, malını nerede kazanıp nerede harcadığı, bedenini nerelerde kullanıp yıprattığı.

FOTOĞRAF: REUTERS

5 Mîzanda amellerimiz tartılıyor

Mîzan, kelime olarak terazi anlamına gelir. Allah'ın takdir ettiği tarzda amellerin tartılmasıdır. Bu husus tartıda, iyilikleri kötülüklerinden ağır gelenler kurtuluşa erecek, hafif gelenler ise Cehennem'e gideceklerdir.

6 Sırat köprüsünden geçiyoruz

Cehennem üzerinde bulunan, herkesin üzerinden geçeceği ve geçmeye muvaffak olamayanların Cehennem'e düşeceği bir köprüdür. Sıratın gerçek mahiyeti hakkında da kesin bir şey söylemek zordur. Ancak böyle bir geçiş, Allah'ın bildiği ve takdir ettiği keyfiyette mutlaka olacaktır. Geçilmesi iman ve amel sahipleri için gayet kolay, inkârcılar için ise oldukça çetin olan bu köprüyü, insanın dünya hayatı boyunca iyi ya da kötü amelleriyle inşa ettiği bir köprü olarak yorumlamak da mümkündür.

ESMÂ-Ü'L HÜSNÂ

er-REZZÂK

Yaratılmışlara, faydalanacakları şeyleri ihsân eden...

Rızık, Allah Teâlâ'nın bilhassa yaşayan mahlûkatına faydalanmalarını nasip ettiği her şeydir. Rızık yalnız yenilip içilecek şeylerden ibaret değildir. Kendisinden faydalanılan herşey'e rızık denir.

Maddî rızık, her türlü yiyecek ve içecek, giyilecek ve kullanılacak eşya, para, mücevher, çoluk-çocuk, vücudun çalışma kudreti, bilgi, mal-mülk, servet vs. gibi şeylerdir.

Mânevî rızık ise, ruhun ve kalbin gıdası olan şeylerdir. Başta îman olmak üzere insanın mânevî hayatına ait bütün duygular ve o duyguların ihtiyacı olan şeyler, hep mânevî rızıktır.

el-FETTÂH

Her türlü müşkilleri açan ve kolaylaştıran...

Fettâh kelimesi, feth'den gelmektedir. Feth ise, "kapalı olan şey'i açmak" mânasınadır.

Kapalı bir şey'i açmak:

a. Maddî olur; bir kapıyı, bir kilidi açmak gibi.

b. Mânevî olur; kalpten tasaları, kederleri atıp gönlü açmak gibi.

Bitkilerin çiçek açması, tohum ve çekirdeklerin sünbül vermesi, rızık ve rahmet kapılarının açılması hep Fettâh ism-i şerifinin tecellîsindendir.

el-ALÎM

Her şey'i çok iyi bilen...

Allah, her şey'i tam mânasıyla bilir. Her şey'in, içini, dışını, inceliğini, açıklığını, önünü, sonunu, başlangıcını, bitimini çok iyi bilendir O. Olmuşları bildiği gibi, olacakları da aynı şekilde bilir. Onun için, olmuş-olacak, gizli-açık söz konusu değildir. Bunlar, insanlar hakkında geçerli olan mefhumlardır. İnsanların bilmesi nispî ve ârızîdir. Allah'ın bilmesi ise, - bütün isim ve sıfatlarında olduğu gibi - zâtîdir. Onun için O'nun bilmesinde dereceler bulunmaz.

8

Efendimiz'in kevserine kavuşuyoruz

Hadislerde bildirildiğine göre Kıyamet gününde her peygambere ihsan edilecek bir havuz vardır. Peygamber Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) verilen havuzun suyu ise, rengi sütten beyaz, kokusu miskten daha güzel olup bu sudan bir kere içen bir daha susamayacaktır.

7

Ve Cennet...

Lügatte, yeşilliklerle örtülü yer anlamına gelen Cennet, dinî terminolojide, sürpriz nimetlerle donatılmış ve mü'minlerin içinde ebedi olarak kalacakları âhiret yurduna denir. Cennet ve oradaki hayat sonsuzdur. Bu hayatın sonsuz olması insanlara bıkkınlık vermeyecektir. Çünkü Cennet sürprizler diyarıdır. Bu hayata mazhar olanlar bir kısım hikmetlere binaen dünya hayatlarında kin, nefret ve usanç gibi, fıtratlarına konulan negatif duygulardan soyutlanacaklardır. Kur'an, insanın bu dünyada bir kısım hikmetler için fıtratına konulan bu duygularından âhirette arındırılacağını bildirir. Meselâ, dünyada kalbe sirayet eden ğıllın (kin duygusunun) kalbden sökülüp atılacağı hususu bir âyette şöyle ifade edilir: "Öyle bir halde ki içlerinde kin kabilinden ne varsa hepsini söküp çıkarırız, önlerinden ırmaklar akar." Bu itibarla onlar her anı, mutluluk ve neşe içinde yaşayacaklardır.

9

Cehennem de var

Kelime olarak "derin kuyu" anlamına gelen Cehennem, âhirette inanmayanların devamlı olarak, günahkâr mü'minlerin de günahları ölçüsünde cezalandırılmak üzere kalacakları azap yeridir. Allah'ı bilerek inkâr edenleri bu azap ebedî olarak kuşatacaktır. Günahkâr mü'minler ise, burada sürekli olarak kalmayacaklar, cezalarını çektikten sonra Cennet'e konulacaklardır.

Ahirete iman etmenin insana kazandırdıkları

FOTOĞRAF: REUTERS

1. ÇOCUKLAR

Ölüm, çocukların körpe dimağında çok büyük yaralar açar. Ahirete iman olmazsa, çok sevdiği, birlikte oynadığı arkadaşının ölümü çocuğu çok sarsar. Sevdiği arkadaşını toprağın altında böceklerin yediğini, bir daha onu hiç görmeyeceğini düşünür, dehşete kapılır. Annesinin, babasının veya kardeşinin ölümüyle daha da sarsılır. Fakat ahirete iman imdada yetişse, kendisine verilen telkinlerle üzüntü yerine sevinç hisseder. Ahirete iman sayesinde kendisine söylenilen sözlerin tesiriyle şöyle der: "Kardeşim veya arkadaşım öldü. Cennetin bir kuşu oldu. Bizden daha iyi yaşar. Orada istediği her yeri uçarak dolaşır, istediği her şeyi yer, içer. Annem öldü, fakat Allah'ın rahmetine gitti. Beni cennette yine kucağına alıp sevecek. Ben de orada sevgili anneceğimi göreceğim."

2. YAŞLILAR

İnsan gençken ölümün genç ihtiyar ayırt etmediğini fazla düşünemeyebilir, kendinden uzak görebilir. Fakat ihtiyarladıkça ölümün habercisi olan beyaz kıllar ve hastalıklar ona her an ölümü hatırlatır. Eğer ahirete iman olmasa, yaşlı birinin durumu, idamlık bir mahkuma benzer. Celladın, "Haydi gel idam edileceksin" emrini beklercesine titrer. Bu ise onun hayatını acılaştırır, zindana çevirir. Fakat ahirete iman imdada yetişse, o idam mahkumlarını andıran ihtiyarların hayatları şu müjde ile birden değişiverir: "Merak etmeyiniz. Sizin ebedi bir gençliğiniz var. Parlak ve ebedi bir hayat sizi bekliyor. Kaybettiğiniz çocuklarınızla, akrabalarınızla sevinç ve saadetler içerisinde görüşeceksiniz. Yaptığınız bütün iyilikler muhafaza edildiğinden, onların mükafatını göreceksiniz." Bu onlar için öyle bir müjdedir ki, başlarına yüz ihtiyarlık dahi gelse, onları üzüntüye düşürmez.

3. ÖZÜRLÜLER

Ahirete imanın bir diğer faysadına da gözü görmeyen, ayağı, kolu sakat olan, kulağı duymayan, konuşamayan sakat insanlarda rastlarız. Ahirete iman olmasa, mesela bir kimse güzellikleri görememenin; sağır, güzel sesleri duyamamanın; dilsiz, sevdikleri ile konuşamamanın ızdırabını duyar. Fakat ahirete iman imdada yetişse, sakat olanlar, Allah'ın kendilerini o uzuvlarla işlenilen günahlardan koruduğunu düşünür, verilmeyen bir nimetten dolayı yakınmayı bir tarafa bırakır, verdiği sayısız nimetlere şükretmek gerektiğini anlarlar. Ahirette cennet nimetlerinden dünyada iken sağlam olanlardan daha fazla istifade edeceklerini düşünürler, teselli bulurlar.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Eğer ahirete iman olmasa, yaşlı birinin durumu, idamlık bir mahkuma benzer. Bu ise onun hayatını acılaştırırdı.

TEST

1. Kur'an-ı Kerîm'in hangi suresinin her ayetinde "ALLAH" kelimesi vardır?

2. Müslümanların zihin uyanıklığı haline, bir şeyi çabukça anlayış kabiliyetine, bir insanın ahlak ve davranışlarını yüzünden anlamak haline ne denir?

3. Her Müslüman'ın günübirlik hayatında hiç unutmadan her yaptığı işin evvelinde söylemesi gereken bir söz vardır. Bu söz nedir?

4. Dili ile iman ettiğini söylediği halde kalbinden inanmayan kişiye ne denir?

5. Belli bir zaman dilimi içinde sünneti de kaza edilebilen namaz hangisidir?

6. Hz. Peygamber (sas) yatağına Hz. Ali (ra)'yi yatırdıktan sonra hangi sureyi okuyarak evden çıkmış ve kapıda suikast için bekleyen kafirler O'nu görememişlerdir?

7. Kitap, Furkan, Mushaf, Bürhan, Hablullah, Hablülmetin, Kelamullah, Zikr, Hüda, Nur, Şifa hangi kutsal kitabın isimleridir?

8. Kur'an-ı Kerîm'de ismi zikredilmiş tek kadın kimdir?

CEVAPLAR

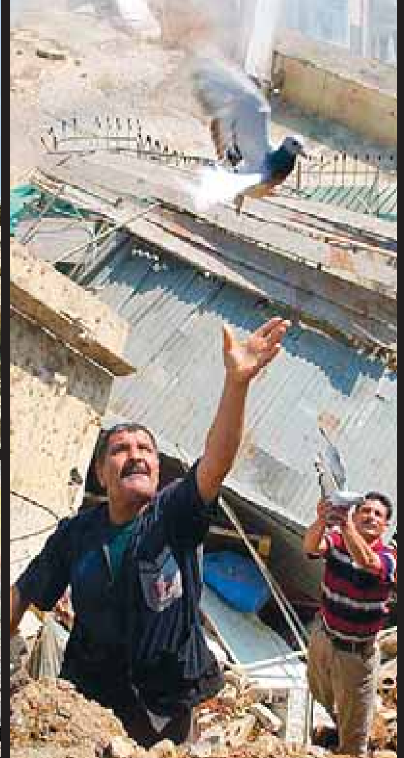
1. Mücadele Suresi.
2. Feraset denir. "Mü'minin ferasetinden sakının. Çünkü o, Allah (cc)'ın nuru ile bakar." buyrulmuştur.
3. "Bismillah" ya da "Bismillahirrahmanirrahim" (Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.)
4. Münafık.
5. Sabah namazı, o günün öğle vaktine kadar sünnetiyle birlikte kaza edilebilir.
6. Yasin Suresi
7. Kur'an-ı Kerîm'in.
8. Hz. Meryem.

4. GENÇLER

Hevesleri taşkın, akıllarını her zaman başlarına alamayan, akıldan çok hissiyatla hareket eden gençler, ahirete inanmaz, cehennem azabını hatırlamazlarsa, zayıfların malı, namusu, ihtiyarların rahatı ve haysiyeti çok büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalır. Pek çok misalini gördüğümüz gibi Allah'a ve ahirete inanmayan gençlerin pek çoğu canavar kesilmekte, bir anlık lezzet için mesut bir ailenin saadetini mahvetmektedir. Neticesinde ise hapis azabı çekmektedir. Fakat ahirete iman kalblerine girse, o gençlerin akılları çabuk başlarına gelir. Yapmak istediği haksızlıktan vazgeçer.

FOTOĞRAFLAR: KÜRŞAT BAYHAN, AP, REUTERS

5. HASTALAR, MAZLUMLAR

Ahirete imanın bir diğer faydası da insanlığın pek mühim bir kısmını teşkil eden hastalarda, zulme uğrayanlarda, musibete maruz kalanlarda, ağır ceza alan mahkumlarda kendisini gösterir. Eğer ahirete imanı olmasa, hastalığa yakalanan biri, her vakit hastalığın uyarmasıyla gözü önüne gelen ölümle hayatı zindan olur. Zulme uğrayan biri, zalimden intikamını alamadığı ve namusunu mağrur zalimin elinden kurtaramadığı için huzursuz olur, dünyası bir nevi zindana dönüşür. Büyük bir musibete uğrayan kimse, kendisine göre boşu boşuna malını ve sevdiklerini kaybetmiş olmaktan gelen sıkıntının altından kalkamaz. Zulmen veya bir iki saat nefsine mağlup olduğu için beş on sene hapis azabını çekmeye mahkum edilenle, hiçbir teselli bulamazlar. Fakat ahirete iman olsa bütün bu sayılanlar geniş bir nefes alırlar. Sıkıntıları, intikam hiddetleri imanlarının kuvvetine göre kısmen, hatta bazen tamamen kaybolur. Yerini huzur ve neşeye terk eder. Mesela hasta biri ölümden korkmadığı, ölümü ebedi bir hayatın başlangıcı olarak gördüğü için güven duyar. Hastalık acısının günahları affettireceğini düşünmesi de sıkıntılarını hafifletir. Zulme uğrayan kimse, intikamını almaya gücünün yetmediği zalimi ahirete, Allah'ın adaletine havale eder, rahatlar.

FOTOĞRAF: AFP

Aile içinde iyilikte yarışa var mısınız?

Bir insanın ebedî hayatını kurtarmak ve ebedî hayatını ebedî saadete dönüştürmek, ona yapılabilecek en büyük iyiliktir.

■ **PROF. DR. MUSTAFA NUTKU**

Aile kelimesinin ne manaya geldiğini tarife pek ihtiyaç yoktur. Her insan bunu kendi hayatından bilir. Muhtelif aile tipleri vardır; fakat hepsi de "cemiyetin temel birimi olmak" gibi ortak bir vasfa sahiptir. Aile en mühim okuldur. İnsanın aile içi eğitiminin, daha doğmadan, annesinin karnında bulunduğu sırada başladığı söylenmektedir. Bizim, ekonomisi ve teknolojisi bizden daha ileri seviyedeki ülkelere nispeten üstün taraflarımızdan biri, daha sağlam aile yapısına sahip oluşumuzdur. Bunun kıymetini bilmeli ve muhafazasına çalışmalıyız.

"Bir insana yapılabilecek en büyük iyilik nedir?" önemli bir sorudur ve cevabı titizlikle araştırılmalıdır. İnsanların bu soruya muhatap olunca, cevap verebilmekte ekseriya zorlandıkları, bazılarının da tam emin olmadan çeşitli cevaplar verdikleri görülür. Bir insana iyilik yapmak denilince insanların ekseriya aklına ilk gelen; yiyecek, giyecek, mesken gibi temel ihtiyaç maddelerini temin etmektir. Bunlar tabii ki iyilik olmakla beraber, biraz daha derin düşünülecek olursa, bir insana yapılabilecek en büyük iyiliğin ona hakikati söylemek olduğu anlaşılabilir. Çünkü insan ebed için yaratılmış ve onu Yaratan, onun en büyük ihtiyacı olarak ebedî yaşamak arzusunu insanın içine yerleştirmiştir. Ebedî yaşamak, dünyada gerçekleşmesi imkânsız boş bir hayal olmasına rağmen, âhirette ise insan için kaçınılması imkânsız bir âkıbettir. Mühim olan, her bir insanın âhiretteki ebedî hayatının hangi şartlarda olacağıdır. Bu da, her bir insanın bu dünyada aklıyla ve iradesiyle imtihanının neticesinde ortaya çıkacaktır. Bu iman varsa, bir insana yapılabilecek en büyük iyiliğin ona ebedî hayatını şekâvet olmaktan kurtarıp saadet olmasına vesile olabile-

cek hakikat derslerini verebilmek olduğunu anlamakta ve kabul etmekte güçlük çekilmez. Hakikaten yaşamak da, aslında bu hakikatle yaşamaktır.

Buna rağmen, hakikati söylemek sözün muhatapta meydana getireceği tesirin ne olabileceğini dikkate almadan rastgele ve hoyratça yapılamaz; böyle yapılacaksa, o sözleri hiç söylememek daha iyidir. Çünkü: "Her zaman def-i şer, celb-i nefye râcihtir." Yani her işte önce zarardan uzak kalmaya daha sonra fayda elde etmeye çalışılmalıdır. Tarz-ı beyan ve üslûpta hata edilip; "Ben hakikatı söylüyorum." diyerek muhatabın enesine (benliğine) ve bazı menfî hissiyatına dokunulur ve tahrik edilirse, maksadın aksi bir netice ile, zararlı bir şekilde muhatabın muhalefet damarı kabartılmış olabilir. "Her sözün doğru olmalı, fakat her doğruyu söylemek doğru değil. Bazen zarar ihtimali olursa, sükut etmeli; fakat asla yalan söylenmemeli." diyen asrın büyük âliminin bu vecizesi de, bu mevzuda mühim bir ölçüdür. Vefat etmek üzere olan birinin yanında yüksek sesle kelime-i tevhid veya kelime-i şehadet söylenirken, o kişinin bu tavsiyeye uymaması veya reddetmesi ihtimalinin doğurabileceği çok büyük zarar sebebiyle, ona "Sen de söyle!" demenin yasaklanmasındaki hikmet de bununla ilgilidir.

Hakikat;muhalefet hislerini tahrik etmeden söylenmeli

Genelde olduğu gibi aile içinde iyilikte yarışırken, bir insana yapılabilecek en büyük iyilik, ona hakikati söylemek; fakat usulünce, muhalefet hislerini tahrik etmeden, İslâm'daki tebliğ metotlarına uygun olarak söylemektir. Her aile içinde midelerin doyurulması için bir faaliyet vardır. Midelerin doyurulması insanlar için ihtiyaç olmakla beraber, ruhların ve maneviyatların doyurulması da mühim bir ihtiyaçtır. Midelerin doyurulması için sarf edilen zaman, gayret, dikkat ve itina, ruhların ve maneviyatların doyurulmasında ve bilhassa ailede, asla ihmal edilmemelidir. Yemek tarifi kitaplarının, en çok satılan kitap çeşitlerinden olduğu söylenmektedir. Mesleği aşçılık olanlar, yemek yapmayı ya okuluna giderek veya usta-çırak eğitimi sistemi ile öğrenirler ve ayrıca yemek kitabı alarak yemek yapmayı öğrenmek ihtiyacını pek duymazlar. Yemek kitaplarını çokça satın alanlar, aile içinde yemek yaparak aile hayatında paylaşılacak maddî gıdalar, lezzetler hazırlamaya çalışanlardır. Bu, onların aile fertlerine iyiliğidir. Bu iyilik gibi, ihmal edilmemesi icap eden diğer bir iyilik olarak, ebedî saadetlerin yolunu açan hakikatları birbirlerine hazmedebilecekleri ve lezzet alabilecekleri şekillerde sunmak için aile fertlerinin fikirle, zikirle, şükürle, merhametle, hürmetle, şefkatle ve bunlar gibi ulvî hislerle birbirleriyle iletişim kurmaları ve bu şekilde aile içinde iyilikte yarış halini göstermeleri, ne güzel ve ne faydalı bir yarış olur. Böyle bir yarışa var mısınız?

Güle kim âşık olmaz ki!

■ PROF. DR. M. RAMAZAN YİĞİTOĞLU*

Bizim pazarımızda geçer tek akçedir gül. Ümmi Sinan'ın deyişiyle: Gül alıp gül satarlar / Gülü gül ile tartarlar / Gülden terazi tutarlar/ Çarşı Pazar güldür gül".

Gül içimize işlemiştir bizim. Bir gül medeniyetinin çocuklarıyız hepimiz. Gül'le yatarız akşamları ve gülle uyanırız sabahları. Geceleyin terlemişsek mutlaka gül kokarız. Bahçemizde renk renk güller vardır her mevsim. Kırmızı güller, beyaz güller, sarı hatta mavi güller... Mevlidlerde gül suyu ikram ederiz konuklarımıza gül kokulu lokumla birlikte. Nişanlarda gül şerbeti içeriz. Hastalarımızı gül şurubuna katılmış ilaçlarla tedavi ederiz. Sezai Karakoç'un deyimiyle gül kokusunu Hızır'ın fısıltısı sayarız biz, baharın salavatıdır gül bahçeleri çünkü.

Gökyüzünü seyrettiğimizde ışıl ışıl güller görürüz. Samanyolu'nun bir gül bahçesinden ne farkı vardır. Her gece elimizi bir yıldıza uzatır, aldığımız gülü annemize yahut bir sevdiğimize sunarız törenle. Bizim mahallemizde herkes böyle yapar. Gül gibi gülümseyen yüzüyle, gonca gibi açmış ruhuyla herkes birbirine gül hediye eder. Söze başlarken gülün adıyla başlarız, gülün adıyla kapatırız sohbetimizi. Birbirimize "gül" diye selam veririz.

Derelerimizde söğüt serinliği ile gül kokusu iç içedir hep. Bir kutlu yatak gibidir, içi gülle doldurulmuş yumuşacık döşek gibidir ovalarımız. Ovalarda anneler vardır, gözyaşları gül yaşları olan ve terlediğinde gül suyu kokan. Dünyanın bütün ülkelerine gül taşıyan evlatları onlar doğurmuştur. Gül kokan ve gül taşıyan bir nesil, onların armağanıdır yeryüzüne.

Gülün çocuklarıdır saygıyı hak eden insanlar. Üstüne gül yaprakları serpiştirilmiş örtü gibidir. Gül kokulu insanların yaşadığı evler. Su içtiğimiz kaplar gül renkli bakırla kaplanmıştır. Yemeklerimizi zeytinyağının yanı sıra gülyağıyla pişiririz. Susadığımızda gül şerbeti içeriz nedense. Bir şişenin içine gülün yapraklarını doldurur, sonra pencere kenarına sıralarız gül şişelerini. Çocuklar yaramazlık yaparken birbirlerine taş yerine gül atarlar bizim mahallede. Hatta kış olduğunda nedense gültopu oynarız, kartopu yerine. Ölülerimizi gül suyuyla yıkar, gül kokulu kefen bezine sararız. Başucuna bir gül ağacı dikeriz taş yerine. Beyaz gül çocuk yaşta iken öldüğüne işarettir. Kırmızıyı sevgilisine doyamadan ölmüş diye yorumlarız. Kim o sevgiliye doyabilmiştir ki sanki? Sarı yaşlanmış da öyle ölmüş demektir. Mavi evladının mürüvvetini göremeden giden annelerin mezarında açan gülün adıdır. Belki de ölünün "ellerine dokundurmak", ona cenneti koklatabilmek içindir ektiğimiz güller, başucunda sürekli okunan Fatiha'dır, Yasin'dir, İhlas duasıdır öbek öbek güller.

Bir çocuk gördük mü boynu bükük ve yetim Aziz Mahmud Hüdai Hz. gibi sesleniriz ona: *"Gül ağlama gül bize / Ele diken gül bize / Gül olanın yüzünde / Gül açılır gül bize!"* Ve yüzünde güller açıverir de gülümsemeye başlar çocuk.

*Fatih Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi

TOPBAŞ ÇARŞI

Züccaciye & Ev Tekstili

Park Caddesi No:107 Manisa
0236 231 81 43 - 232 19 10

www.topbascarsi.com.tr

TELEFONLA GÜVENLİ SATIŞ

PHILIPS

55 YTL

Philips GC 3106
Buharlı Ütü
- 2000 Watt
- Özel Philips Careeza™Taban (Çizilmeye karşı dayanıklı)
- Yoğun Buhar Çıkışı

Philips HP 4647
Saç Düzleştirme Seti
- 185 Watt
- Ayarlanabilir Sıcaklık
- Dijital Sıcaklık Göstergesi
- Hızlı Isınma
- 80-160 C Sıcaklık Ayarı

85 YTL

55 YTL

Philips HP 2844
Epilatör
- Disk Sistemi
- 2 Hız Ayarı
- Daraltıcı Başlık

155 YTL

PHILIPS FC 8602
Elektrikli Süpürge
- 1800 Watt
- 5' li Filtre Sistemi
- Teleskobik Boru

85 YTL

PHILIPS HQ 5426
Elektrikli Tıraş Makinesi
- Döner Tıraş Başlığı
- Yaylanabilir Tıraş Başlıkları
- Kaldır-Kes Özelliği
- Otomatik Voltaj Seçimi
- Favori, Bıyık Düzeltme

2 YIL GARANTİ
5 Ürünümüz de

www.topbascarsi.com.tr

SÜRAT KARGO LOJİSTİK

ile Türkiye' nin her yerine ücretsiz teslim

TOPBAŞ ÇARŞI

1980' den günümüze GÜVENLE

Tele Sipariş Hattı
0 236 231 81 43
0 236 232 19 10

Lütfen Ücretsiz Kataloğumuzdan İsteyin.

Kızın küçük bir aksilik yaşasa onun boynuna hemen ilmik mi geçirirdin?

Fatma Tan

Can abi. Üniversite sonda okuyorum. 3 Şubat 2006 Cuma günü 1 dersten kaldığımı ve okulumun 1 yıl uzadığını öğrendim. Yıkıldım ve çok ağladım. Moral bozukluğu ile evi arayamadım. Sana yazacaktım; ama parmaklarımda güç kalmamıştı. Titriyorlardı. Memlekete nasıl telefon açardım? 1 koca yıl daha nasıl yük ve külfet olurdum onlara? Sabaha kadar uyumadım. Sabah 'Ailem'i açıp okudum. "Geç oldu desinler, geçmiş olsun demesinler" yazısını gördüm. Sanki benim için gökten yazılmıştı. Evi aradım. Babama "Okudunuz mu?" dedim. Babam da "Senin canın sağ olsun kızım." dedi. Anlayacağın sadece o mektubu yazan için ilaç olmadın Dr. abi. Teşekkürler.

Dr. Can

Güzel kızım, Fatma annem. Sorma gitsin küçük annem. O gün 3-5 ışıltılı zeytini boğazıma tıkayan bir mail okumuştum. 10 gün önce yazılmıştı. Emine kızım (soyadını vermeyeyim) diyordu ki: "Şey, ben derslerimi düzeltemiyorum. Bu beni çok üzüyor. İntihar etmek istiyorum. Ama korkuyorum. Çok kötüyüm..." kafatasımdan vurulmuşa döndüm. Telefonu vardı. Derhal aradım. "Yanlışınız var. O ben değildim. Benim öyle bir sorunum yok." dedi ve kapattı. Tekrar kontrol ettim. Oydu ve mesaj anlaşılmıştı. Yanında ailesi vardı. Konuşmak istemiyor ya da rahat konuşamıyordu. Biraz olsun rahatladım. 3-5 gün sonra da senin bu gülümseten mektubunu aldım...

Sevgili Fatma kızım...

1) Sen ve senin gibi milyonlarca vatan evladı belki genlerinizde annelik-babalık duyguları var olsa da sanırım bunun ne demek olduğunu kavrayamıyorsunuz.

2) Ebeveyn için bir evlat dünyadaki bütün üniversitelerden, paralardan ve mesleklerden çok daha değerlidir. Ama maalesef iyi karne eşittir iyi çocuk, kötü karne eşittir kötü çocuk telkini ile büyütüldüğünüz için belki böyle düşünenler olabiliyor.

3) Hiçbir anne-baba evlenirken;

Bir çocuğumuz olsun, üniversiteye girsin, 4 yılda bitirsin. Sınıfta kalırsa, ya intihar etsin ya da evlatlıktan reddederim" diye evlenmez...

4) Benim kızım böyle bir telefon açsa;

Ona, benim dünya güzeli prensesim, senin canın sağ olsun. Sakın o güzel gözlerinden bir damla elmas gözyaşların akmasın. Bankaya para yatırıyorum. Lütfen uçağa bin, İstanbul'a teyzenlere git. O çok sevdiğin camileri ziyaret et. Sultanımız Hz. Eyyüb'e de bizlerden selam söyle. Teyzen ve kızıyla Boğaz'da vapura bin. Bu arada annen, en sevdiğin yemekleri ve kurabiyeleri yapa dursun, seni hava limanında çok özlemiş ve daha çok seviyor olarak karşılayacağız. Ya da...

Çok özür dilerim güzel kızım. Ankara'ya seni daha çok ziyarete gelmeliydim. Sıkıntılarını anlatmalıydın. Belki parasız kaldın beni arayamadın. Bu durum tamamen benim hatam. Lütfen babanı affet. Seninle gurur duyuyoruz. Sakın üzülme vs. vs. derdim herhalde.

Sevgili Fatma kızım. Sana soruyorum:

Senin kızın bu kadar okusa, sonra da (belki senin yüzünden) bir küçük aksilik yaşasa; sen ondan sevgini alır, boynuna uğursuz bir ilmik geçirmiş, nefes alamayan, soğuk bedeniyle, tahta bir sandıkta mı eve gelmesini istersin... Yoksa?..

DR. CAN

Emekli oldum, artık çocuklarımı sevebilirim...

Mr. Herkül
Benim sıkıntım babamla. Babamı çok sevmeme rağmen ona yaklaşamıyor ve bunu ona söyleyemiyorum. Onunla yürümek, şakalaşmak ve güreşmeyi ne kadar isterdim. İşin acı tarafı bu tür şeyleri isteyen babamdır.

Dr. Can
İzmir'de öğrenciyken, sıcak bir yaz günü arkadaş beklemek üzere bir pastanenin sigara içilebilir bölümü olan balkonunda oturuyordum. Ve içerisi çok sıcak olduğu için tüm insanlar balkona hücum ediyorlardı. Masalar birbirine yakın değil neredeyse bitişikti. Dolayısıyla, insanların yalnızca konuşmaları değil, aklından geçenler dahi duyuluyordu. Torunuyla gelen 50-55 yaşlarındaki kır saçlı adam, yanında oldukça genç (30) ve evli olan diğerine şöyle duyurdu:

-"Torun sevgisi bambaşkaymış kardeşim. 5 çocuğumu böyle sevmedim. Aslında hiç öpmedim desem yeridir. Şimdi şu pıtırcıkla geçiyor bütün günüm. Kendi çocuklarımı lunaparka ya da salıncağa bir kez olsun götürmezken, elin kızından olan şu sevimli bücür için eve salıncak satın aldım. Sen sen ol. Torun için daha çok vakit varsa, enerjini sakla 40'tan sonra bir çocuk daha yap."

Başımı çevirdim. Adamın gözlerine baktım. İçimden geçenler duyulduğu için ağzımı oynatmadan adama şunları söyledim;

- Nasıl oluyor da; (5 çocuğun yaş ortalaması 25, toplamda eder 125 sene) 125 sene, yüreğinden çıkan bu yavrularına bir kerecik sevgi göstermemiş, neredeyse nefret etmişsin, bu nefret duyduğun kişilerin "elin kızı" ya da "elin oğlu"ndan olan veletlerine sevgi duyabiliyorsun?

Cevap vermedi adam. Ama ben anladım, anlatayım:

- Askerden gelen çocuk, ya baba yanında ya da dışarıda asgari ücretle bir işe girer.
- "Oğlumuz askerden geldi, işi de var, aha çiçeğiniz, aha da çikolatanız verin kızınızı" denerek kız istenir.
- Tüm "birikim"ler "bitirim"e transfer olur, yetmedi borç alınır.
- Alınan borçlar da bitince, takılacak takılar; ipliği iğneden geçirme makinesi, yumurtayı kırma aygıtı, 100 parçalı 200 fonksiyonlu mutfak robotu ve dijital, çamaşırı ipe asma makinesi için ipotek edilir.
- İlk 5 sene bu düğün borçlarını ödemekle geçer. Çocukların bezleri için yeni borçlar bulunur. Sonra kalfa olunur, yeni bir dükkan yatırımı için kredi alınır. 10 yıl süreyle de bu kredi ödenir. Bilanço 4 çocuk, 1 hamilelik iken ve tam düze çıkılacakken bir kriz, bir de devalüasyon ve onun da arkada bıraktığı meşru çocuğu enflasyon. Araba taksiti de işin tuzu...
- 20. yıla girilirken, biri özel okul ve OKS sınavı için, diğeri ÖSS sınavı başarısı adına dershane için, biri askerlik, diğeri LES için bir tanesi de düğün için para talep etmektedirler.
- Dolayısıyla "sevgi"ye vakit kalmamış, boş zamanlarda "sövgü" ve "akşam baban gelince görürsün" rolünü oynamak mecburiyeti hasıl olmuştur.
- Yavaş yavaş düze çıkılıp, yaş peygamberlik yaşını epeyce aşınca, her gün alınıp "hiç gün" okunamayan gazetelerin eklerinden çocuk sevmenin erdemi okunmaya başlamış, kucağına verilen sevimli bebeğin "torunu" olduğu söylenmiştir.

Sevimli Herkül. Belki babanın torunu olmadığı ve hatasını anladığı için seninle güreşmek istiyor. Biliyorum, sen uyurken işe giden ve uyuduktan sonra eve gelen, hiç yüzünü görmediğin bir adam, 18 yıl sonra karşına çıkıp "Ben senin babanım yavrum. Hadi gel güreşelim. Senin annen bir melekti" deyince insan bir garip oluyor. Ama minderden kaçan güreşçi sen olma güzel çocuk. "Hoppa ben geldim babişkom, hadi sev beni" deyip kucağına atlamanı beklemiyoruz elbet. Ama o babasından böyle gördüyse de sen kır bu zinciri. Usulüne göre yaklaş.

Alman dedemi gözyaşlarıyla uğurladım

Ümran - Almanya
Almanya' da yaşayan ve okuyan 19 yaşında bir kızım. Annem babam ve kardeşlerim namaz kılıyorlar ve beni de teşvik ediyorlardı. Bense kulağımın üstüne yatıyordum. Ta ki okula ara verdim ve 2005 yazında çalışmaya başladım. Burası yaşlılar eviydi. Bana verilen odada yaşlı bir Alman dedem vardı. Beni çok seviyordu. Ben de onu çok seviyordum. Ona yemek yediriyor, su içiriyor, giydiriyor, yıkıyordum ve tıraş ediyordum. Kızı her hafta ziyarete geliyor bana para vermek istiyor; ama ben Allah rızası için yaptığımı söyleyip asla kabul etmiyordum. "Biz böyle öğrendik, böyle yetiştik, Allah için yapılan şeylerde karşılık olmaz." diyordum. Dedem, kızı ve ben hep ağlıyorduk. Aramızda inanılmaz bir sevgi oluştu. Ne yazık ki "Dedeciğim" 3 ay sonra ağır hasta oldu. Ben çok üzülüyor, sürekli ağlıyor ve dedemin elini sıkı sıkı tutuyordum. Oradaki diğerleri ve çalışanları; "Neden üzülüyorsun. Yaşı geldi. Tabiî ki ölecek" diyorlardı ve hiçbir şey yokmuş gibi gülüp eğleniyorlardı. Günlerce ellerimi açıp dua ediyordum. Dedemin önünde ve ağlayarak. İçimden de o güne dek kılmadığım namazlarım için kendime çok kızıyordum. Dedem iyice sarardı. Ellerimi hiç bırakmıyordu. Çok sıkıyor hatta acıtıyordu. Sürekli dua okuyor ağzına su vermeye çalışıyor ve bir taraftan oralarda olduğunu hissettiğim ölüm meleğine yalvarıyordum. "Lütfen ona acı verme!" diye.

Dedeciğim zor nefes alıyordu. Gözlerini bir noktaya dikti, acayip bir bakıştı o. Dakikalarca ve sanki dehşetli bir manzara izliyordu. Elimi hiç bırakmadı. Ben sesli ve ağlayarak Fatiha, Ayetel Kürsi okuyordum ve ikimiz odada yalnızdık. Ne kızı ne başka birisi vardı. Dedem gidiyordu, belliydi. Odadaki 3. kişi Hz. Azrail (as) idi. Dedemin gözlerinden bunu hissediyordum. Düğmeye basmak aklıma gelmiyordu. Ve son olarak dedem o müthiş bakışıyla bana baktı. 1-2 saniye sürdü. İrkildim. Hafif bir iniltiyle son nefesini verdi. Ölmüştü dedeciğim. Düğmeye bastım. Geldiler. Çenesini bağladılar ve yüzünü kapattılar gittiler. Koridordan gülüşmeler geliyordu. Herkes için hayat devam ediyorken ben hayatımın en önemli virajını ve kararını aldım. Tabiî ki abdestimi de. Namaza başladım. Sarı yapraklar dedem gibi düşüp gidiyordu; ama sizin dediğiniz gibi bu Sonbahar benim En Baharım ve İlk Baharım oluyordu. Her namazımda şimdi Alman dedemi hatırlıyor, ölümünü düşünüyor ve son namazımmış gibi kılıyorum.

FOTOĞRAF: REUTERS

Dr. Can
Canım kızım.
Her insan doğduğu anda, hayatı boyunca diğer insanlardan çok farklı yaşasa bile, tüm insanlarla aynı, 2 şeyden birini yaşamış olur, doğmak. Diğeri ise her saniye ona yaklaştığı ölüm gerçeğidir. Bu ikisi arasındaki zamanda ve yolculukta iyi şeyler adına ne yaptıysa karşısına ödül olarak çıkacaktır. Bu mecburi yolculuğun en değerli aktivitesi bir insanın hidayetine vesile olabilmek olsa gerektir. Madem ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor, hem madem hepimiz oraya gideceğiz ölüm kapımızı çalmadan ve 3-5 günlük bir seyahate bazen aylarca hazırlanırız; ebedi sonsuzluğa yokluğun bileti elimize verilmeden biz de hazırlığımızı yapmalıyız. Düşünüyorum da, Almanya'ya giden şu kadar milyon insanımızın keşke her biri bir Ümran olsaydı. Keşke her biri bir Alman dedeyi Fatiha ile uğurlasa, keşke başka biri bir Alman amcanın ameliyat yolculuğunda ona telkinler verse, bir başkası yalnız bir Alman teyzenin dostu olsa, diğeri komşusunun kötü gününde ona 2 tabak yemekle gidebilse, ya da masum bir Alman çocuğun başını "Allah'ım seni korusun" diyerek şefkatle okşasaydı… İnanıyorum ki, akan sular daha berrak olacak, rüzgârlar daha yumuşak esecek, bulutlar daha mavi olacaktı. Umuyorum ki, yaşamıyla değil ama ölümüyle, ibadetlerine vesile olan nur yüzlü Alman Dedeciğinle cennette karşılaşırsınız.